

KJAK

Skamm fáit ykkum!

At bidda meira blokkstuðul úr Danmark inn í næsta valskeið er ein skarnsgerð ímóti fortíðini, nútíðini og framtíðini hjá fólkinum í Føroyum. Og tað gongur beint ímóti okkara málum um at skapa frælsi, fólkaræði, javnrættindi, samhaldsfesti og burðardygð

Hogni Hoydal

Beint ímóti teimum lyftum, sum flokkarnir góvu Føroya fólki í 2011, hava nú eisini Fólkaflokkurin og Miðflokkurin samtykt, at sonevndi blokkstuðulin úr Danmark skal hækka komandi trý árin – inn í næsta valskeið. (Hendan upphæddin átti av røttum at itíð “olmussugjald fyri at selja sjálvræðið og sjálvsvirðingina frá okkum”). Hesir flokkar hava sostatt boðað greitt frá, at teir hava gjørt ein sambandsblokk í føroyskum politikki.

Og hvørjar eru avleiðingar? Við hesum siga tit við Føroya fólki og okkara

uppvaksandi ungdom: “Vit hava ikki álit á tykkum. Vit hava ikki álit á, at tit megna at skapa virðini her og at býta tey javnt. Og vit hava ikki álit á tí landi, vit stiga á ella á tí sjógvi, vit sigla á. Øll skulu bara hugsa um egnar lummar og partapolitiskt fjantispæl. Og vit skulu gera alla tjóðina hefta og leggja ábyrgdina frá okkum.”

Hvussu skal nakar hava álit á tykkum og á okkara aldargamla tingi, tá tit ikki hava álit á fólkinum og á tí stóra ríkidøminum í hesum landi? Eitt er tykkara egna ómegd. Men við hesi avgerð gera tit eitt heilt fólki til biddarar og taka sjálvræði frá okkum øllum.

Ein skarnsgerð

Hetta er ein skarnsgerð ímóti fortíðini, nútíðini og framtíðini hjá fólkinum í Føroyum.

Ein skarnsgerð ímóti fortíðini og øllum tí ómetaliga stríði og hugsjónunum hjá tí fólkinum, sum hava bygt og

ment hetta landið gjøgnum meira enn 40 ættarlið.

Ein skarnsgerð ímóti nútíðini, har vit hava so serstaka góðar møguleikar at reisa okkum sum tjóð og at gagnnýta okkara ríkidømi – heldur enn aftur at leggja okkum og aftur lata heima-stýris-ábyrgdarloysið blaka alt burtur aftur í egingirnd og umberingum.

Og ein skarnsgerð ímóti framtíðini, har okkara uppvaksandi ættarlið skal gerast meira heft búskaparlíga og politiskt – og skal missa møguleikar at skapa eitt trygt og sjálvstøðugt samfelag.

Alternativið er ítøkiligt

Upp móti hesum seta vit í Tjóðveldi sjálvandi okkara uppskot (sum hefur verður á tingi minst seks ferðir seinastu árin) um, at sonevndi blokkstuðulin verður minkaður við helvtini av hvørjari eyka krónu, sum landskassin fær í inntøku, so hvørt sum búskapurin veksur. Hin helvtin verður nýtt til

raðfestingar í samfelagnum. Vit hava eisini skotið upp – sum eina roynd at finna semjur - at upphæddin, ið verður minkað, kann fara í Búskapargrunn Føroya.

Frælsi, fólkaræði, javnrættindi, samhaldsfesti og burðardygð

Og upp ímóti sambandsblokkinum seta vit í Tjóðveldi okkara hugsjónir og mál: Frælsi, fólkaræði, javnrættindi, samhaldsfesti og burðardygð.

Lat okkum víga avgerðina um at bidda meira blokkstuðul á eini vekt við hesum málum:

1. Skapar hetta frælsi? – Nei, tað ger okkum heft og vit missa ábyrgð og sjálvsvirðing.
2. Skapar hetta fólkaræði? Nei, beint tvørturímóti. Hetta leggur avgerðirnar í hendurnar í øðrum, sum vit ikki sjálv hava valt.
3. Skapar hetta javnrættindi? Nei, tað gevur okkum

verri møguleikar at virka á jøvnum føti við aðrar tjóðir úteftir – og tað skapar ikki somu rættindi og skyldur millum føroyingar innanhýsis, tí vit leggja ábyrgdina frá okkum av týðningarmiklum samfelagsøkjum.

4. Skapar hetta samhaldsfesti? Nei, beint tvørturímóti. Heldur enn at standa til svars fyri at skapa vælferðina sjálv og at býta virðini javnt, so elvir blokkstuðulin til, at tey fáu gerast ríkari og ábyrgdin móti øðrum verður lögð á danskar pengar. Til dømis hoyra vit landdsins hægstu menn og kvinnur siga, at vit hava ikki ráð til okkara veikastu um vit ikki fáa danir at gjalda. Og samstundis hava tey játtað sær sjálvum pening til ein nýggjan Mercedes ella eini nýggj hús – uttan at hava arbeitt ein tíma eyka ella skapt eitt einasta nýtt virði.

5. Skapar hetta burðardygð? Nei, ein studningsbúskapur skapar ongantíð varandi virði. Hann ger kappingarstøðuna hjá vinnuni verri og hann skapar altíð ójavna kapping. Hyggið bert at, hvat søgan hevur víst okkum. Heldur enn at brúka orkuna til, hvussu vit kunnu skapa varandi virðir í Føroyum og at fáa meira burturúr okkara egna tilfeingi, so verður kapping um, hvør kann bjóða mest pengar úr Danmark. Og onki samsvor verður millum tað, ið vit skapa, og tað, ið vit brúka.

Tí er bara eitt at siga um avgerðina hjá sambandsblokkinum á tingi: Skamm fáit ykkum!

Vit eiga evnaríkan ungdom

Hanus Samró

Løgtingsmaður fyri Fólkaflokkinn

Vit eiga dugnaligan ungdom. Ein evnaríkan og framfýsnan ungdom, ið klárar seg, har hann er. Bæði hvat viðvíkur ítrótti, mentan og list, men

sanniliga eisini innan útbúgving. Vit síggja tað við næmingum, ið fara frá fólkskúlanum til miðnám. Frá miðnámi til universitet. Hóast málslígar og mentanarligar avbjóðingar hava tey fingið so mikið gott í beinið, at tey koma gjøgnum universitetini við eins góðum ella betri bachelor-prógvum og floksfelagarnir.

PISA

Eg eri ikki sannførdur um, at okkara skúlaskipan er girað til PISA, tí kanningin er grundað á eina generella kanning, har næmingarnir t.d. verða spurdir, hvussu

teir busta tenn, um teir duga at finna í einum bókasavni, men hvat hetta sigur um “intelligensin”, er ivasamt. Hinvegin. Eg skal ikki fara og verja úrslitið, tí kanningin er akkurát líka generel í hinum londunum, so úrslitið gevur okkum eina ábending um, hvar vit standa í mun til tey. Tá tað er sagt, eru nøkur víðurskipti, ið kunnu gerast betri.

Miðal

Í Føroyum hava vit eina samhaldsfasta skipan, har miðað verður eftir miðalgóðum næmingum. Eina skipan, ið meir ella minni heldur

evnaríku næmingunum niðri. Eina skipan, ið ikki hjúklar nógv mikið um tey, sum hava tørv á eyka hjálp. Eina skipan, har miðalgóðu næmingarnir mugu klára seg sjálvar, tí undirvísingartíðin er avmarkað. Við øðrum orðum: vit hava eina skipan, sum ikki tekur atlit til evnini hjá hvørjum einstøkum næmingi, men strembað verður eftir einari samhaldsfastari skipan, har øll eru eins.

Evnir skulu lønast

Vit mugu ásanna, at næmingar eru ymiskir. Nakrir duga føroyskt. Aðrir stóddfrøði. Meðan onnur hava góðar

eginleikar innan tónleik og list. Hetta eru eginleikar, ið vit skulu gleðast um. Bæði sum samfelag og sum tjóð. Tíverri heldur politiska skipanin evnunum niðri. Hon loyvir ikki evnunum at sprikja. At vaksa. Politiska skipanin virðir ikki evnini hjá einstøku næmingunum. Tí hevði tað verið ynskiligt, um landsstýrismaðurin við mentamállum, Bjørn Kalsø, fór í eina tilgongd, har arbeitt varð fram ímóti at broyta fólkskúlalógina soleiðis, at næmingar sleppa at arbeiða við sínum evnum. Har fólkskúlin verður býttur upp eftir evnum. Førlíkum.

Hetta er ein kollvelting av føroyska fólkskúlanum, men tað er avgerandi, at næmingarnir finna sínar líkar innan ymisku fakini. Umráðandi fyri framhaldandi búningina.

Hetta verður ikki sagt í kjalarvørrinum av PISA-kanningini, tí okkara ungu klára seg har, sum tey eru, men er tað neyðugt fyri víðari menningina av okkara ungu.

Útvarps og Sjónvarps-gjald!

Petur Strøm

Vágar

Tað er nógv fyri at hoyra Bjørn Kalsø tosa um trupulleikarnar við kringvarpsgjaldi, á rás.

Sum fólkapensjónsnistur, kann eg siga honum, at eg og nógvir við mær, gjalda millum 50 og 70% av eini mánaðarløn í kringvarpsgjaldi um árið. Hettar, saman við nógvum øðrum, kann ikki góðtakast

í einum demokratiskum samfelag, uttan so at øll onnur skuldi gjalda tað sama í prosentum av eini mánaðarløn. Tá hevði verið nógvur peningur hjá hesum felagi at spælt sær við. Eitt annað

er so, at eg síggi ikki sjónvarp Føroya, men álíkavæl má eg gjalda tað sama um árið! Svínari, ella legalt tjóðari? Veit ikki!

Eitt annað hjartamál er sjúkatrygging! Fyrr bleiv

gildið 120,00 kr. um mánaðin til sjúkrakassan. Men politikararnir billaði okkum inn, at tað vóru nógv sum ikki vildi betala limagjald, og tí mátti mann gera eina sjúkatrygging, so øll skuldi

gjalda. Tað skuldi verða biligari og betur. Nú gjaldi eg 220-230,00 kr. um mánaðin. So hattar var ein stór lygn, ið kann gera meg súran.

Hettar vóru bara nakrir tankar um samfelag okkara!